

ឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ខ្មែរក្រហមនិងកម្រិតការយុត្តិធម៌

សុន្ទរកថារបស់លោកឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិក ចូសេហ្វ មូសូមេនី នៅក្នុងឱកាសជួបសំណេះសំណាលជាមួយនិងជនរងគ្រោះដោយរបបខ្មែរក្រហម នៅថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦

ឧក្រិដ្ឋកម្មមួយក្នុងចំណោមឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏ធំបំផុតប្រហែលជាសតវត្សរ៍ ទី២០ បានកន្លងទៅដោយមិនមានការដាក់ទណ្ឌកម្មរហូតដល់៣០ ឆ្នាំ។ ដូចដែលលោក-លោកស្រីបានជ្រាបហើយក្នុងចន្លោះពី ថ្ងៃទី១៧ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី១៨ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ គឺ ក្នុងរយៈពេលតែជិតបួនឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ របបខ្មែរក្រហមបានធ្វើ ទារុណកម្ម បង្កាត់អាហារ និងសម្លាប់ (“កម្ទេច” គឺជាពាក្យដែល ខ្មែរក្រហមចូលចិត្តប្រើ) ប្រជាជនកម្ពុជាអស់២,២លាននាក់។ ចំនួននេះស្មើនឹងចន្លោះពីមួយភាគបួនទៅមួយភាគបីនៃចំនួនប្រជា ជនទាំងអស់។ គ្មាននរណាម្នាក់បានប្តឹងពីអ្នករំដោះប្រជាជន ទាំងអស់នេះទេ។ បញ្ជីរាយនាមសត្រូវរបស់ខ្មែរក្រហមដែលបាន រួមមានជនជាតិអ៊ីស្លាម ជនជាតិភាគតិចរៀកណាម ព្រះសង្ឃ អ្នកទីក្រុង អ្នកដែលមានសញ្ញាប័ត្រ អ្នកពាក់វ៉ែនតា ជាពិសេស កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមខ្លួនឯងដែលត្រូវអង្គការសង្ស័យថាក្បែរ

ដែរ។ ក្រុមទាំងនេះនិងអ្នកដទៃជាច្រើនទៀត រួមមាន ភរិយា ស្វាមី និងកូន ត្រូវបានកម្ទេចទាំងស្រុងនៅក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលសហការបំផុតមិនធ្លាប់មានពីមុនមក។

ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំនិយាយថា “ជារបបប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលមិនធ្លាប់មាន” នៅពេលដែលពិភពលោកមានការប្រកួតប្រជែង យ៉ាងតឹងតែងហើយដែលជួនកាលហាក់ដូចជាបាត់បង់អស់នូវ កុណធម៌និងសេចក្តីអាណិតអាសូរចំពោះអ្នកដទៃដូច្នោះ? ពីព្រោះ នេះជារបបប្រល័យពូជសាសន៍តែមួយគត់ដែលមិនបាននាំអ្នក ជាប់ទោសចំពោះបទឧក្រិដ្ឋនេះមកទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ ឡើយ។ ក្នុងករណីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នៅ ប៊ូសនីស្ទៀរ ស៊ែបេរី លីបេរី អេត្យូពី និង រ៉ូនដា ជនរងគ្រោះ ក្រុមគ្រួសាររបស់ ជនរងគ្រោះ និងសហគមន៍អន្តរជាតិ សុទ្ធតែបានទទួលយុត្តិធម៌ និងបានសន្សំសំចៃនៅក្នុងកម្រិតណាមួយតាមរយៈសាលាក្តីនីមួយៗ និងសវនាការថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ

ជនរងគ្រោះនៅរបបខ្មែរក្រហមជួបសំណេះសំណាលជាមួយ លោកឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិកនៅទីសន្និដ្ឋានរបស់លោក ថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦

និងសវនាការថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ក្រោយៗទៀត ប៉ុន្តែករណីដូចគ្នា នេះមិនបានកើតឡើងនៅប្រទេស កម្ពុជាទេ។

ថ្មីៗនេះ យើងបានឃើញ មានការរីកចម្រើនខ្លះក្នុងការបង្កើត សាលាក្តីខ្មែរក្រហម ដោយមានកិច្ច សហការជាមួយអង្គការសហប្រជា ជាតិ ប៉ុន្តែយើងមានពេលវេលា កាន់តែតិចទៅៗ ដោយសារឃាតក ទាំងនោះមានវ័យកាន់តែចាស់ និង ស្លាប់ជាបណ្តើរៗ ប៉ុន្តែការឈឺចាប់

និងរួមគ្នាដែលខ្មែរក្រហមបង្កឡើងមិនគួរនឹងបណ្តោយឲ្យបាត់បង់
'ទៅមិនគួរបណ្តោយឲ្យរលុបបាត់ឡើយ ។

តើតុលាការនេះមានប្រយោជន៍អ្វី? អ្នកខ្លះនិយាយថា ការ
ចំណាយថវិកាដែលមានតិចតួចទៅលើទម្រង់កម្មដែលមានចំណាស់
៣០ឆ្នាំទៅហើយ ក្នុងខណៈពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលរង
នូវបញ្ហាបន្ទាន់ផ្សេងទៀតជាច្រើននោះ ជារឿយមួយដែលមិន
ស័ក្តិសម ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ប្រជាជនកម្ពុជាការច្រើនមិនយល់ស្រប
នឹងការអះអាងទេ ។ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាជនកម្ពុជាការច្រើន
មិនយល់ស្របនឹងការអះអាង
នេះទេ ។ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
អ្នកដែលបានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ
ប្រល័យពូជសាសន៍ទាំងនោះ
ភាគច្រើនរស់នៅយ៉ាងសុខសាន្ត
មានសេរីភាព ថែមទាំងហ៊ុហា
ទៀតផង ជាមួយនឹងជនរងគ្រោះ
ដែលខ្លួនបានធ្វើបាប ។ មិនមាន
គ្រួសារណាមួយក្នុងប្រទេស
កម្ពុជា ដែលមិនរងគ្រោះពីរបប
ប្រល័យពូជសាសន៍នោះឡើយ ។
អ្នករាល់គ្នាដែលមានជីវិតនៅថ្ងៃ
នេះ សុទ្ធតែមាន ឪពុក ម្តាយ
បងប្អូន មីន និងពូ បានស្លាប់នៅ
ក្នុងការសម្លាប់រង្គាលនោះ ។

ខ្មែរក្រហមបានប្រកាសថា
ខ្លួននឹងនាំប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់
“ឆ្នាំសូឡ” ។ ខ្មែរក្រហមបានរក្សា
ពាក្យសន្យារបស់ខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ហើយនៅពេលនោះគឺ៣០ឆ្នាំ
ក្រោយមកប្រទេសនេះនៅតែបាត់បង់និងបាក់បែកទៅឡើយ ។
ការបែកបាក់របស់ប្រទេសកម្ពុជាមិនមែនដោយសារតែនយោបាយ
និងសេដ្ឋកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ វាជាការបែកបាក់នូវប្រព័ន្ធច្បាប់ដូចគ្នា
និងស្មារតី ។ រាល់កំហុសឆ្គងទាំងឡាយក្នុងសង្គមកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន
រួមមានការជួញដូរមនុស្ស ការជួញដូរថ្នាំញៀន ការលួចប្លន់

ធនធាននិងវប្បធម៌ និងអំពើពុករលួយដែលជ្រៀតជ្រួលទៅក្រប
ស្រឡប់រដ្ឋាភិបាល ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែត្រូវបានធ្វើឲ្យកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ
ឡើងដោយសារបរាជ័យរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិក្នុងការនាំយក
មេដឹកនាំខ្មែរក្រហមមកកាត់ទោសចំពោះមុខច្បាប់ ។

វប្បធម៌និរទណ្ឌភាពដែលយើងឃើញនៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា
សព្វថ្ងៃបានចាក់បូសយ៉ាងជ្រៅទៅក្នុងជំនឿដែលមិនអាចប្រកែក
បានរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលជឿថា គ្មានបទល្មើសណាដែលធំ
រហូតដល់ថ្នាក់ចាំបាច់ត្រូវតែទទួលទណ្ឌកម្មនោះទេ ហើយថា ទោះ

លោកឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិក ចូសេហូ មនុរមលី

ជាប្រជាជនកម្ពុជានាពេលក្រោយក៏ធ្វើអ្វី
ក៏ដោយ ក៏មិនមានបញ្ហាអ្វីដែរ
ពីព្រោះវាមិនមានអ្វីដែលអាក្រក់
ជាងអ្វីដែលខ្មែរក្រហមធ្វើនោះ
ទេ ។ សាលាក្តីខ្មែរក្រហមជា
ជំហានចាំបាច់ដំបូងដើម្បីព្យាបាល
រហូសដែលមានចំណាស់៣ ទស
វត្សរ៍ ដែលនៅមិនទាន់ជាសះ
ស្បើយនៅឡើយ ។ ការរាំងស្ទះ
ដល់ការរីកចម្រើននិងកំណែទម្រង់
របស់ប្រទេសកម្ពុជានឹងនៅតែ
មានលុះត្រាណាតែយុត្តិធម៌ក្នុង
កម្រិតណាមួយត្រូវបានរក
ឃើញ ។ អ្នកទាំងឡាយដែល
បានស្លាប់ និងទទួលរងគ្រោះ
មរណភាពនិងការរលីចាប់របស់
គាត់ត្រូវតែបានទទួលស្គាល់ថា
ជាការពិតនិងត្រូវតែបានគោរព

បូជា ។ ជនរងគ្រោះនៃរបបខ្មែរក្រហមសមនឹងទទួលបាននូវ
យុត្តិធម៌ ។ ជនរងគ្រោះនៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ទាមទារឲ្យ
មានយុត្តិធម៌ ។ វាជាសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងការទទួលបាន
យុត្តិធម៌ ហើយវាជាកាតព្វកិច្ចរបស់យើងក្នុងការធានាឲ្យមាន
យុត្តិធម៌ ។